

Xenia Negrea

Xenia Negrea

**Elogiu receptării –
medieri critice și artistice**

**Editura Universitaria
Craiova, 2018**

**Presa Universitară Clujeană
Cluj-Napoca, 2018**

Referenți științi fici:

Prof.univ.dr. habil. Ștefan VLĂDUȚESCU

Prof.univ.dr. habil. Alexandru BOUREANU

Copyright © 2018 Editura Universitaria

Toate drepturile sunt rezervate Editurii Universitaria

**Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
NEGREA, XENIA**

Elogiu receptării : medieri critice și artistice /
Xenia Negrea. - Craiova : Universitaria ; Cluj-Napoca :
Presa universitară clujeană, 2018

ISBN 978-606-14-1416-1

ISBN 978-606-37-0390-4

821.135.1

design editorial de Dan Valeriu Voinea

© 2018 by Editura Universitaria

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețelele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

În memoria bunicilor mei,
Gheorghia și Mihail Căroi

Cuvânt înainte. Elogiu receptării

Pun aici parte din publicistica mea. Veți găsi texte bucuroase, angoasate, exasperate, de ce nu?, pasiv-agresive. Pe unele le-am identificat chiar și eu. Sper să găsiți și câteva idei care să vă folosească sau măcar să vă placă. Mari modificări nu am făcut. Pentru că aceste texte le-am scris întâi de toate pentru mine, pentru mintea mea. Nu am scris, nu scriu, nu am citit și nu citesc decât ca să înțeleg. Nici măcar din curiozitate.

Sunt unul dintre acei oameni făcuți, crescuți din cărți. De la 13 ani mi-am pierdut tatăl și odată cu el un reper vital, ba chiar o autoritate din aceea, definitivă. Așa că de la cei rămași pe lângă mine n-am mai ascultat mare lucru. Bunicilor mei le datorez faptul că nu am luat-o razna rău de tot. Da, știu, trebuie să depășesc momentul etc. L-am depășit. Cred. Dar asta nu mă împiedică să arunc ochede analitice către ce-ar fi fost dacă.

Așa mi-am dat seama că arta, literatura, lectura înseamnă o chestiune, cel puțin pentru mine, extrem de personală. La 13 ani trebuia să supraviețuiesc cumva. Trebuia să mă descurc cumva. Trebuia să învăț cumva. Mi-am mutat motivele de pe lectura orgolioasă, epatantă pe lectura de nevoie. De nevoie să înțeleg cum poți să trăiești, să supraviețuiești, să nu te rătăcești. Iar cărțile erau singurul reper pe care nu-l puneam la îndoială, așa cum nu mă îndoiam de cuvintele tatălui meu.

Am ajuns la cărțile vârstelor cumva din instinct, cred. Și le-am luat pe toate extrem de personal. De multe ori, poate nu-mi mai amintesc neapărat subiectul unei cărți, dar îmi amintesc limpede ca lumina zilei senzația lecturii, clipa receptării. Mă văd răsând, plângând, rupându-mă de lume, mă văd cu privirea pierdută în hățișurile vreunei idei prea înalte pentru mintea mea. Uneori, mi se pare că sunt amintiri mai clare decât momentul în care am căpătat o entorsă într-o cădere matinală cu bicicleta.

Așa se face că, până pe la 20 și ceva de ani, eu alt sfătuitor de care să și ascult nu am avut în afara cărților. Și în continuare, nu fac niciun pas „fără să mă documentez”. Sigur, sunt subiect de ironii caline în familie: „Xenia întâi trebuie să citească o carte, să facă un curs și apoi mai vedem”. Cam așa.

Pe la 20 și ceva am și început să public despre ce citeam. Am scris cu furie, am scris cu bucurie, pentru că, pentru mine, cărțile sunt chestiuni extrem de personale. Nu am scris mult și am scris cu pauze mari.

În momentul în care nu-mi mai găseam resorturi interioare m-am oprit. Am scris despre poezie pentru că așa am crezut eu (așa am și citit) că poezia e matca limbajului. Iar eu iubesc cuvintele. La un moment dat m-am oprit. Motivațiile nu-mi mai aparțineau. Nu mai auzeam pulsul poeziei (dar despre poezie într-o altă carte). Auzeam numai un vacarm care nu mă privea cătuși de puțin. Apoi prietenul Cornel Mihai Ungureanu a reluat *Prăvălia culturală* și m-a rechemat. Așa am început să scriu despre căutările mele și în alt fel decât în cărțile de poezie. Resorturile au fost aceleași: să înțeleg. Iar încrederea mea în lectură a rămas intactă.

Tipăresc acest prim jurnal public de lecturi cu bucurie. Cu bucuria omului care și-a pus toată încrederea în citire, în receptare.

Ce vreau să zic este că nu am publicat musai cu proiect. Chiar dacă mi s-a părut la un moment dat că aș fi avut unul, doar mi s-a părut. Atunci când nu m-am mai regăsit am lăsat totul baltă.

N.B.

Cele mai multe texte sunt publicate în reviste. Unora le-am pierdut urma. Nu mai știu dacă am reușit să trimit sau dacă am răspuns doar în gând unor invitații.

Altfel nu m-aș fi gândit¹

Dacă în adolescență nu m-ar fi uimit reacția unui profesor care, auzindu-mă spunând că literatura noastră e o literatură de copiiști (trăsesem și eu una dintre primele mele pseudoconcluzii din ce vedeam și citeam), nu mi-ar fi interzis îngrozit (chiar nu exagerez) să mai afirm așa ceva în public, pentru ca în urmă cu vreo câteva săptămâni, să-l aud spunând exact același lucru, nu m-aș fi gândit să scriu un răspuns la întrebarea

„Este sau nu literatura noastră rezultat al unor frustrări?”

Dacă nu aș fi văzut/citit zeci de anchete revuistice pornind de la provincialismul/ „locul literaturii române în context universal”, nu m-aș fi gândit să scriu un răspuns la întrebarea

„Este sau nu literatura noastră rezultat al unor frustrări?”

Dacă nu aș fi văzut de curând într-un cotidian scris negru pe alb și statistic că nu suntem pe podiumul celor mai inteligente grupări genetice de pe pământ, deși toți pronunțăm extrem de grav pronumele personal de persoana întâi singular, nu m-aș fi gândit să scriu un răspuns la întrebarea

„Este sau nu literatura noastră rezultat al unor frustrări?”

1 *Prăvălia culturală*, nr. 1, 2006, <http://pravaliaculturala.ro/template1.php?&aa=2006&cll=4&menu=1#2>

Dacă nu aş fi întâlnit opozițiile ferme între recul și integrare compulsiv-obsesivă în funcție de destinatar, la același emițător, nu m-aş fi gândit să scriu un răspuns la întrebarea

„Este sau nu literatura noastră rezultat al unor frustrări?”

Dacă nu m-ar fi intrigat mistificarea demistificării, centralizarea descentralizării, compactarea fragmentarității, conformarea nonconformismului, liberalizarea până la uniformizare a limbajului (că doar despre el este vorba tot timpul), nu m-aş fi gândit să scriu un răspuns la întrebarea este sau nu literatura noastră rezultat al unor frustrări.

Dacă nu aş fi auzit până la declanșarea aberantă a instinctului de conservare despre imperativele alinierii a ceea ce nu poate fi aliniat, despre cei care pot să facă și spun să se facă, rătăciți adică undeva între locutor și ilocutor, nu m-aş fi gândit să scriu un răspuns la întrebarea

„Este sau nu literatura noastră rezultat al unor frustrări?”

Dacă aş fi reușit să identific ceva sisteme teoretice existente (cu excepția, se înțelege, a sistemului lui Adrian Marino și cel al lui Eugen Negrici), nu neapărat viabile, adaptate, rezultate din producția literară autohtonă, nu m-aş fi gândit să scriu un răspuns la întrebarea

„Este sau nu literatura noastră rezultat al unor frustrări?”

Cum paragrafele de mai sus își au originea în empiric, răspund la întrebarea este sau nu literatura noastră rezultat al unor frustrări: **ce bine că este!**